14/08/2020

DW: Αμμόχωστος το επόμενο θύμα του άλυτου Κυπριακού

/ Επικαιρότητα

46 χρόνια συμπληρώνονται σήμερα Παρασκευή από την κατάληψη της Αμμοχώστου από τον τουρκικό στρατό στις 14/8/1974. Οι φετινές εκδηλώσεις μνήμης των Αμμοχωστιανών για την 46η επέτειο κατάληψης της πόλης τους από τον τουρκικό στρατό πραγματοποιούνται σε έντονο κλίμα κατήφειας, αφού οι σχεδιασμοί της Άγκυρας για εποικισμό της πόλης λαμβάνουν πλέον συγκεκριμένη μορφή.

Την ίδια ώρα, η επανέναρξη του διαλόγου για το Κυπριακό, η μόνη εξέλιξη που θα ανέτρεπε τους σχεδιασμούς αυτούς, δεν φαίνεται πιθανή στο άμεσο μέλλον υπό τις συγκρουσιακές περιστάσεις στη θαλάσσια περιοχή της Κύπρου λόγω των κοιτασμάτων φυσικού αερίου.

Αποφάσεις στην Άγκυρα

Ο οδικός χάρτης για τη διάνοιξη της περίκλειστης πόλης των Βαρωσίων συζητήθηκε κατά το πρόσφατο ταξίδι του Τουρκοκύπριου «πρωθυπουργού» Ερσίν Τατάρ στην Άγκυρα, κατά τη διάρκεια συνάντησής του με τον Τούρκο Αντιπρόεδρο

Φουάτ Οκτάι αλλά και με τον ίδιο τον Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν. Σύμφωνα με δημοσιεύματα στον τουρκοκυπριακό Τύπο, ο Τούρκος Πρόεδρος επιδεικνύει έντονο ενδιαφέρον για το θέμα της Αμμοχώστου, θεωρώντας ότι η περίκλειστη πόλη δεν πρέπει πλέον να αποτελεί μέρος των συζητήσεων για την επίλυση του Κυπριακού.

Αν και στην Άγκυρα δεν ανακοινώθηκαν χρονοδιαγράμματα για την «επαναλειτουργία» της πόλης, πληροφορίες της Deutsche Welle αναφέρουν ότι το πρώτο βήμα αναμένεται να γίνει εντός του 2020. Αυτό θα αφορά σε απόφαση της Επιτροπής Ακίνητης Ιδιοκτησίας που λειτουργεί η Τουρκία στα κατεχόμενα σε σχέση με τις αιτήσεις που έχει ενώπιον της από ελληνοκύπριους (Ε/Κ) ιδιοκτήτες περιουσιών στην περίκλειστη πόλη της Αμμοχώστου. Πρόκειται για 193 ε/κ ιδιοκτήτες ακινήτων στην περίκλειστη πόλη, οι οποίοι κατέθεσαν αιτήσεις στην εν λόγω επιτροπή για να τους αποδοθούν οι περιουσίες τους. Εφόσον ληφθεί ανάλογη απόφαση από την Επιτροπή Ακίνητης Ιδιοκτησίας, το δεύτερο βήμα για άνοιγμα του Βαρωσιού θα αφορά στην αλλαγή του καθεστώτος της περιοχής από στρατιωτική σε αστική ζώνη. Οι εξελίξεις ασκούν πιέσεις στην πλειοψηφία των ε/κ Βαρωσιωτών να προσφύγουν στην επιτροπή για να διασφαλίσουν την περιουσία τους εντός της περίκλειστης πόλης, αφού από τ/κ πλευράς υπάρχει ο ισχυρισμός ότι το 80% των ακινήτων εντός των Βαρωσίων ανήκει στο θρησκευτικό ίδρυμα των τ/κ ΕΒΚΑΦ.
Υπό τ/κ διοίκηση

Μεγάλο αγκάθι για τους τουρκικούς σχεδιασμούς αναφορικά με το μέλλον της Αμμοχώστου αποτελεί το καθεστώς κάτω από το οποίο θα λειτουργήσει η πόλη μετά το άνοιγμα αφού τα ψηφίσματα 550 και 789 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ καλούν την Τουρκία να επιτρέψει στους νόμιμους κατοίκους της Αμμοχώστου να επιστρέψουν στις εστίες τους υπό τα Ηνωμένα Έθνη. Παρά την ύπαρξη των ψηφισμάτων, ο «πρωθυπουργός» Ερσίν Τατάρ σε δηλώσεις του επαναλαμβάνει ότι το Βαρώσι θα ανοίξει υπό την διοίκηση της «ΤΔΒΚ». Όπως πληροφορείται η Deutsche Welle το τ/κ επιχείρημα για να ξεπεραστεί το νομικό εμπόδιο των ψηφισμάτων του ΟΗΕ είναι πως τα Ηνωμένα Έθνη δεν έχουν εντολή να ασκούν διοίκηση οπουδήποτε και ότι τα δικαιώματα των ιδιοκτητών θα αναγνωριστούν προς συμμόρφωση με τα ψηφίσματα. Με την επιχειρηματολογία Άγκυρας- Τατάρ δεν φαίνεται να συμφωνεί πάντως ο Τουρκοκύπριος ηγέτης Μουσταφά Ακιντζί ο οποίος διαμηνύει σε κάθε ευκαιρία την αντίθεση του με τις ενέργειες για το Βαρώσι, τονίζοντας πως το ζήτημα πρέπει να λυθεί στο πλαίσιο του Διεθνούς Δικαίου και χωρίς αντιπαράθεση με τα ΗΕ. Τα ψηφίσματα του ΟΗΕ υπενθύμισε και ο πρόεδρος του τ/κ κόμματος Ενωμένη Κύπρος Ιζέτ Ιζτζιάν προειδοποιώντας ότι οι χειρισμοί για το Βαρώσι θα οδηγήσουν την τουρκοκυπριακή κοινότητα σε σύγκρουση με το διεθνές δίκαιο και κατ΄επέκταση σε απομόνωση.

Στο ΕΔΑΔ χωρίς καθοδήγηση

Κλειδί στους σχεδιασμούς για την Αμμόχωστο είναι ο ισχυρισμός των Τουρκοκυπρίων ότι το μεγαλύτερο μέρος της περίκλειστης πόλης (περίπου 80% των ακινήτων) δεν ανήκει στους ε/κ αλλά στο τ/κ θρησκευτικό ίδρυμα ΕΒΚΑΦ. Η απόφαση του τ/κ δικαστηρίου που επικύρωσε τον εν λόγω ισχυρισμό προσβλήθηκε ενώπιον του ΕΔΑΔ από ε/κ εταιρεία, με ιδιόκτητα ακίνητα στο Βαρώσι. Ωστόσο, η προσφυγή που θα κρίνει το ιδιοκτησιακό καθεστώς του Βαρωσιού και την επιτυχία των σχεδιασμών Τατάρ-Άγκυρας, όπως καταγγέλλει ο δικηγόρος της εταιρείας Αχιλλέας Δημητριάδης, γίνεται χωρίς τη συνδρομή της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία αρκέστηκε σε παρατηρήσεις 2,5 σελίδων για το θέμα ενώπιον του ΕΔΑΔ. Επί της ουσίας του θέματος η ε/κ πλευρά υποστηρίζει ότι το 1960 η τ/κ κοινότητα με την υπογραφή των τότε ηγετών της, εγκατέλειψε οποιαδήποτε περιουσιακά δικαιώματα θρησκευτικών ιδρυμάτων ίσχυαν επί οθωμανικής διοίκησης έναντι αποζημίωσης 1,5 εκατ. στερλινών.

Σε αυτή τη νομική μάχη η Αμμόχωστος οδηγείται χωρίς την ουσιαστική συνδρομή όχι μόνο της Νομικής Υπηρεσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά και χωρίς αυτή του κυπριακού τμήματος Κτηματολογίου, το οποίο μέχρι πρόσφατα αρνείτο να εκδώσει εκτιμήσεις της αξίας των κατεχόμενων περιουσιών για υποθέσεις ενώπιον της τουρκικής Επιτροπής Ακίνητης Ιδιοκτησίας. Η απροθυμία του κράτους

να στηρίξει τα ατομικά δικαιώματα των Ε/Κ έναντι της τουρκικής επιτροπής καταγράφηκε επίσης στην απόφαση τελικά του Κτηματολογίου να εκτιμήσει κατεχόμενες περιουσίες έναντι όμως κόστους 3.000 ευρώ για κάθε αιτών.

Η εικόνα εγκατάλειψης των Αμμοχωστιανών από το επίσημο κυπριακό κράτος εκφράστηκε φέτος και σε συμβολικό επίπεδο, με τη διαφημιστική καμπάνια που έτρεξε το υφυπουργείο Τουρισμού για τον εσωτερικό τουρισμό σε Αγία Νάπα και Παραλίμνι υπό τον τίτλο «Αμμόχωστος είναι το καλοκαίρι σου». Η χρήση του ονόματος της πόλης για την περιγραφή άλλων όμορων πόλεων προκάλεσε την έντονη αντίδραση εκτοπισμένων Βαρωσιτών οι οποίοι εξέφραζαν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης την οργή τους, καταγγέλλοντας την μετάδοση από πλευράς κυβέρνησης, ενός αισθήματος οριστικής απώλειας της πραγματικής Αμμοχώστου για την ε/κ κοινότητα.

Πηγή: Deutsche Welle/Λουκιανός Λυρίτσας (Λευκωσία)